

regentē et omes et singulos homines regni sui. Tpē siquidē pacis regentē tribunalia ne quid iniusticie vel unīqui iudicij exercit prodeat regentē singulos priuatos ac suis legibus cōbēcentē ne qd iniurie vel fraudis alii ab alia irroget et vt ad vnum dicam oīa genera hominū sub eo legibꝫ p̄p̄tis regi seruos liberos rurales. Si līr bellatores legibꝫ sibi appropatis viuere et iuria bunc modū se h̄z de aliis. Ipsum & oīo in solio regni sui pacatissimū residere. Quādmodū enim dixi tibi de seminibꝫ in regno naturali reꝫ naturaliū et de artificibꝫ in edificatiōe ciuitatis sic intellige hic de officiis publicis qbus respublica gubernatur at; defendit necnō et de artificiis qbus vnicuiq; p̄uatorū motus acquiriunt sicut sunt artificia fabrorū argēteario rum lignarioꝫ et etiā agricolarū que non eis solis q ea exercent necessaria sunt. Et p̄ publicū utilitatibꝫ multis mōis deseruūt Ars em̄ fabricatoria et lignaria et cemētaria defensioni reipublice defuiunt qm̄ fabricatoria ferraria fabricant̄ lorice tela et gladii et galce fabricatoria & lignaria artis baliste et lancee fabricant̄ et machine oīiū generū extuunt. Lemētaria vero turres et muri oīiū generis lapidee munitiones edificant̄. Solo igr̄ nutu voluntatis sue et tpē pacis per iudicium et iusticiam regit universos subditos suos et singulos et tpē belli regit armatā miliciā a maximo bellatore vīcōg ad minimū per belli pericū defendit autē regnū suum regniq; sui habitatores per armatā miliciā et vasa fine instrumenta belloꝫ et non ē dubium tibi quin per p̄uidentiam et curā eius omnia bona et tpē pacis et tempore belli regno suo p̄ueniant et quin mala oīa exterminant̄ per ipsum ab eodē regno et hoc per iudicium bona & tempore pacis sunt pax et tranquillitas subditorū custodiaꝫ rerum eorū. Bona & tpē belli s̄t defensio victoria et aliaq; erectoria p̄ueire solēt victoribꝫ vt spolia hostiū et subactio eorū vel fulsis vel tributaria vīcōis iudicari. Adhuc modū creator in regno suo qd ē regnū omniū scilicet quid mirū si disposuit vniuersas seriem scilicet nutu suo et sue beneplacito voluntatis et singula que in ea sunt si ne naturalibus legibꝫ suis fine legibus p̄p̄betas aut per lementū editis et hec leges diuine merito nominant̄ sue legibus per homines p̄ncipes editis que h̄s

mane vocantur qbus ip̄met creator: perī n̄ vult quatinꝫ legibus diuinis cōcordat aut saltē nō h̄dicit. vbi ei h̄dicit nō leges s; blasphemie nec mira s; creatorū iniurie reputade sunt et ppter hoc igne et gladio exterminande de medioq; tollēde. Si q̄ vero natiōes hmōi peruerbis legibus regi dicunt̄ iustissimo dei iudicio et laudanda per omnia eiusdē iusticia hoc fieri permittitur ppter sceleta eoꝫ atq; spurcias abominabiles vt talibus legibꝫ non regi sed opprimi dici potius debeat quoniam nec legibꝫ equitatē voluntarie subditos se esse paciunt. Quapropter nec iusto regimine nec iugo suatu. Sed op̄fione et violētia quemadmodū fere aut belue insomite que magis ferro religande sunt et flagellis assiduistondēde q̄ disciplinis et legibus erudiende. Quia igr̄ quicq; boni quicquid eq̄tatis at; iusticie leges humane continent totum vult approbat tonū docuit et docere nō cessat altissimus vel p̄ se vel p̄ homines aut libros eorū vel p̄ res ipsas que vt dicit Ar. mentiri nō norunt Merito per curā eius et p̄uidentiam leges hmōi in tm̄ et condite et edite sunt. Quare manifestū est q̄ tota gubernatio genris humani ad curā et p̄uidentiam pertinet creator. Et etiā leges inique vi dixi ppter iusticia; iustissimā oppressionē et afflictionem beluiuoꝫ at; in cōpositoꝫ hominū ad curam eius et p̄uidentiam pertinet.

3. vō aliud exemplū gubernatio nis et cure creatoris bre volueris. Considera domū regiam per oīa bene dispositā et primū regi assistētes senes vicis sapientes deinde iudices. Tercio thesaurarios. q̄rto dispēsatores opū regalium. deinde cubicularios. p̄bec dapiferos. deindō cocos. deindō eos q̄ deputati s̄t deferēdis cimicis aut līris regalibꝫ. et p̄ hoc pincernas pānifices mensartis regalivarios mynistros. nouissime custodes eq̄ꝫ quoꝫ est eq̄s parare quotiēs regi eq̄tandū est et videb̄ in tota domo regia oīa p̄nominatorū officiorū opa solo nutu fieri regie volūtati. Lū igitur totus mīdus velud dom̄ sit creatoris et aula eī regia in q̄ habitat cū tota falia sua et opulentia qd mirū si ad nutum oīpotētissime volūtatis ipī oīa in ea fiunt: et singula volūtatis dico vel impans vel p̄bibētis vel vīz lib̄s permittētis et ordinatis vñt quodq; maloꝫ que fiunt cui p̄fit cui doceat ordinis